

Селанка
поема Н. Некрасова

N. 405

Частина I
Добованя

Щасливо добувало ся мент, - родина добра вся,
 Не нашивавъ отиць
 У тата-малы в жила, шовъ у Христа за паруховъ
 Не знаючи обды
 Отиць читавши дробота бувало доню ласкаво
 Трудодити, брати приситиць збиралочись на панцирку!
 "Матиронко, уставай!
 "Уне на обты рай-мися, миръ ботий боу помитъ ся
 "Ватавай, сестро, не си!
 Пастухъ уне съ скотинною поймавъ ся і за малиною
 "Пойти добрата въ свръг
~~Ще тата-малы в жила, шовъ у Христа за паруховъ!~~
 "Помити родня котилити поирае, зносъ, выкоблмить,

Дума про Маледиктїа Плошолоба

Оу як стало по цїлому свїті велика беда,
 Так не стало ширви христиваньскому ні суда ні туду,
 По у славному місті Безпачетнику
 Збирало ся мшарів-бушурів без мшу.
 По безпачетнику Кнвзъ Маледиктїа Плошолоба,
 На шрївнїче "Кашуванїю лот"
 І кликає вьсу своју громаду,
 Мшоби радити шреславнїчу раду,
 Так їм дружно на ворога "рускостї" шпати,
 10. Зого тїд пом шпатити,
 Із свїта ботого без помки зїнатї!
 По зїялм ва у "Мароднїм дворї"
 Вї поборнїки, буї-турї і боатїрї.
 Мшю першої поборнїк ішо Мїх-Ковальскїї,
 Мшю славної бесїднїк Пїховнї Мовгальскїї,
 Мшю шрїтїї буї-тур Науш Безумовнї,
 На шрївнїче рак пошчїовнї.
 Був тата-малы штарецъ Дмитро Полїта,
 Мшю уна не навтїва гереу добїїї мїта,
 20. Вї Кнвзї Крїм шавїтїрї Касїї,
 Вемъ і мш боу алїтїчу мшїї.
 А шрї нїм був гешїї отецъ Хошова,
 Квартїлїу бїгнїа в Рутенїїї слава;

А ^{слова} ~~мудри~~ тих небідитчима ворюка
 Почивадала на соньмишце с ігд'юка.
 Ты буди шле і дурні мілі сфінурати,
 Самі гени Рутенці-обшурати,
 Самі мудрі, хоть мурі на слова,
 Лиси голви, чурі черева.

70

Тто погав попереду сам князь Кадати,
 Богородю на ві болі хитати,
 Говорив оя жакимі словами:
 - Зомодинаве поттєнні, погано буде з нами!
 Намадарюч на нас недруїв лвейроні,
 Клеветуєт на нас не-«Травд' міліроні,
 І дилюу і мітом

Порраїт нас перед цітлм світом!

80

А шге стам «слова нашого јадика» знебанити,
 Стам нас урлємьадами звати,-
 Та шге сьліїт публічно нас критикувати,
 Та критикати, трюхи не похритити,
 Тчо урлємі народні до рук наших літнїт!
 Теј, поттєнні зомодинаве, погано сва діје,
 Тчюь наша давне сонце потухло - не чїїє,
 Тчюь наша давна мілнє міліїє!

Поттєні шїмі забав вас шуда,

Розкадав јакка наша біда;

Дажте радю, јак јак зомобіт,

90

Тчюб не стам сва з нами шге стравлєнії јакі јїт!"

За ті слова мурі сфрїкнєв Міх-Ковальшїї,

А ј слова не мілішєв Міховиш Лобановшїї,

Тїлєво ^{слова} Навїт - Безумовиш,

На прїдвїшєв рак поїтнєв:

100

«Ја тто давно говорю і шге рад Каму,

Тчю нам шре в мур розлїтї ттоту палоту врантє,

Шре шрєлїкї народ за шобв поттєвалнїт,

А шчюб се мєтлє брїтї,

Тто ја раднєу, јак раднєв давно,

110

уродити мїшє се овно:

Видати в Стєвренїї шїкї печатнїт

Сєвратнїї Птрєбнїк, малєнєвоформатнїї,

Дєлнїї і гєрвонїї шїлїр шрєпрєвїзати,

І по золотолму сєлєанам шрєдавати.

Тто стого ј дїва нас будут дїскї,

І нами вєрлєм поттєвалнїт шєскї,

То шїро в штрєбнїку шїлї шє дїлї шїлїт,

Тто вїтє шє сва шїјакка наука не вхашїт!

На те радо пристав Дмитро Політа,
 70 ~~Х~~ хольба, в лаву не тіло одіта,
 А Пихових Моргалівскіх на їх похвалу
 Кибичь чаровицю помалу.

Тілою слави Ковалівскіх Міх
 На дівче диво дива всіх
 Заговорив шокірно, жалібно:

— Яким зможем су рін омовити подрівно,
 Пре насамперед убою совіста убалу на то звернути,
 Що на нашій волі не лют ружих Картию давати,
 Що людців, жалі је менне наші,

80 Засуджують польскими словами,
 Що брахи наша жарик нехитують,
 Хлопські цурити польским жарком мизитують!"

На се радо згодився Наум Берулович,
 З приїтими славни Моргалівскіх Пихових,
 Лиш Дмитро Політа додав від себе,
 Що буряду виспирати і ва треба,
 Що два блага церкві ввєратіні
 Поверх Кождої Картиці почитової
 З поверх Кождої декрету судової

90 Намальдваніх був хрест свєратіх Бого-
 Носніх. На се мвазь Кибичь чаровою ан дівчи,
 Тілою додав, що то не маленіт до ричи.

Яким мірвав ца з мєвца отец Хольба,
 Котрому віма в Рутеніжі слава

З заговорив "со ширенієм і штрахом":

— Доне то шле не так же, жалібно мвахом,
 Бо доки тва ширит і вірують муде,
 Що хліба дла нас доштіть буде.

Але ти чим штрахану коренду,

100 Що пош по селах не званяють на нашу Куренду,
 А фарти хлосам Книжок домагають,
 Знашті, себ і нас хліба завьвають.

Поту моја рада така:

Хто має шалою шона, ш длака,

Најергас донесе о тім начальству,

Шоу рау зрештіи Кошель шалу Ханаль шбу!"

Што по шідне слово

Вискаране ружко, шриво,

Дуже на то Наума-Беруловича зьвало,

110 Мов Камени на серце му вдало!

Він шрауць і сам був шалу шриві шривасніх,
 Бо видавав на ружі і шриві шривасніх

Трегарті книжки два тих, що не вміють читати,
А ти енергійно почав друкувати
Два народи обтуплю "Науку Самодурства",
"Начало турботи"; "Трогунія Бурства".
Об вік, щоб свою боронити.

Устав, і так захав говорити:

120 "Се правда, що казав отець Хольба,
І за що йому вірна в Рутенії слава!
І я сам то давно казав і Кантуг
Книжок читати давати не панту.
Правда, мовна і давати,
Ща треба вміти добре вибирати!"

Але Хольба перервав його на тім слові:

І вите вичу по великій мові,
Що ви хочете себе боронити,
І свої книжки в народі ширити!
Не дійте так, і не о них говорити!

130 Ден би я вам талку паліть творити!

Ща знають ці галицькі мурі,
Що вали тьма то мов керело на твої Камуні:
Хто раї іх найєсь до шти,

Тому голова навик, мов довінежу дєлїти!

І айменно хтїв о тім говорити,

Щоб вали тьма в народі їм најбільше ширити!

То каже Князь Малешиїн П. Ловинюк
На призивше "Кантугїнїю лоб"

До якого дбору тївно промовляє:

140 - А найше вас Ломоносове, горла порабрає!

Ви оу мєтєте вивалкї андром,

А в лєїм Крїстїєвї Крїстїєвї дїлов і стотї!

Щу тїлькї о то же, щоб то не "Друка"

Зїмалї до шти, нехай їм Котїора

Замуршєних мурїв тїматї не шїїє,

І превратїні ідеї по Краї не шїїє!"

Остї годї то вї дївнїм дївом дївавал,

Що їм давнї вїне своїу бєвїду загал,

І дїсї про шїї її не знамї.

150 То Мїх Ковальїнїю замїлїв, їм Коопєлїк,

А Пуховїч-Мовалїнїю Крїстїєвїца в Крїстїєлїк,

Тїлькї Наїм Бєдїлїкїє радїтї, їм радїв давнї,

Щє ордї:

"Щїх, що вївалїца не "Друка" фабрїкувалїтї,

Перед суд мурєнїєвїї дамївалїтї,

І поїаїк се, о шїїлькї шїїтї,

Салїт недобарїєтї студєнтї мїїтї бїтїтї,

То на Крїстїєвїї їм бїха, дамїрїтїца Карїїрїї,

І вїдїмїтїтї о се мїрїтї!"

160 Але отець Колмава на то не пристав,
 А Конте швантої Карм дла них ца домалав:
 "А што, Катте, јак ври на наш суд не постајут,
 Ми нас самих оксьмјут?
 Пильва мојеј ради, јих тре полагати,
 З них турливно зло духа јрнати,
 Кондрелу на ринку по турм Чови води наљати,
 А відтак збуваних на поруганје јазиком предати!"
 Ша рада виле видала ца добра і властива,
 Навіть сам Човвазь прихильно головоју похивав.

170 Сејас своїх смр прикметав,
 З јих да фрланкантили не-"Друпа" в погоню висилаје.
 "Ти мої віршиї смри-набјата,
 Будеи вам від мене добра замлатта,
 Миш ідиш да фрланкантили не-"Друпа" в погоню ли
 Со оружіем і дзе Човлат,
 Звратиш јих добре віх до орного,
 Шуведити сюда на суд збору цілого.
 Справляјте се ца завидю, турно, не ліниво,-

180 "Ов види девятъ центъ на шво!"
 Смри вкломилва, девятъ центъ узрели,
 Човвадв Тимолова в рурку похвильвали,
 Патилів та потурва монатрала
 да не-"Друпа" турно в погоню візнали.
 А Човвазь маледиліт Човолов і својеју промадоју
 јанимаје ца дальшоју радоју.
 Ов вилав славиј девічник Трихови Моввалъскиј
 (Зелу обізвав ідповідати в мові Мих-Ковалъскиј)
 Пронесло ца јето слово турнове:

190 - Мої Човдичков!"
 Шо дальше казали, девічник не маје,
 Зрадити на Мих-Ковалъско, тој не ідповідаје.
 Шуро обачити ца на тімој швало,
 Ком б му добре слово не шуро на голову внала.
 Він ошмилв ца Чамельниф, і вим на даво
 Екавав: "Човдичков, Канім іслати шо шво!"
 Турно - не шво дајма, не д ложи замутим,
 Ві Туренци, шо доси штовим-нілім,
 Почам добре, добре, турлати,

200 Трихови Моввалъско над цих девічників вихвалвати:
 - Ош, девічник, шво казав,
 А така, шов..... сокірору втрав!"
 Сејас јето раду шовилим,
 Півочок шва до "Народного двору" прикметилим,
 Ци відшалим рурками
 Туроам шити шовилим шланками.
 Турно објутри, шво шовваліјут,

210 Тај шво поручки ради не јавувају,
 Јак шо він своїх противників шванно шовкарајути.
 Ош Мих-Ковалъскиј с друком і ринком
 вилав ов јоме молоти јазиком: